

Súd: Najvyšší správny súd Slovenskej republiky
Spisová značka: 7Svk/23/2023
Identifikačné číslo spisu: 5020200434
Dátum vydania rozhodnutia: 14. júla 2023
Meno a priezvisko: JUDr. Zdenka Reisenauerová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSSR:2023:5020200434.1

UZNESENIE

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcov: 1/ C.. X. F., O.. XX.X.XXXX, V. V., E. X, 2/ W. F., O.. XX.X.XXXX, K. Y. X.X.XXXX, O. V. V. - E., F., XXXXX/X, obaja zastúpení: RYBANOVÁ& PARTNERS s.r.o., so sídlom Banská Bystrica, Sásovská cesta 2949/30, IČO: 47 257 687, proti žalovanému: Okresný úrad Žilina, so sídlom Žilina, Vysokoškolákov8556/33B, za účasti ďalšieho účastníka konania: 1/ Poľnohospodárske družstvo "Valča" družstvo, so sídlom Valča 1, IČO: 36 440,116, zastúpený Advokátska kancelária BURIK, s.r.o., so sídlom Martin, Vajanského 2, IČO: 52 804 364, 2/ Slovenský pozemkový fond, so sídlom Bratislava, Budková 36, IČO: 17 335 345, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. Co-6/2017-Ha-2, zo dňa 25.11.2019, o kasačnej sťažnosti žalobcu 1/ proti uzneseniu Krajského súdu v Žiline č.k. 30S 169/2020-199 zo dňa 26. októbra 2022, takto

rozhodol:

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Žiline č.k. 30S 169/2020-199 zo dňa 26. októbra 2022 z r u š u j e a v e c v r a c i a na ďalšie konanie Správneho súdu v Banskej Bystrici.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Žiline napadnutým uznesením č. k. 30S 169/2020-199 zo dňa 26. októbra 2022, podľa § 198 ods.1, písm. d/ zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok (ďalej len „SSP“) odmietol žalobu podanú žalobkyňou v 2/, ktorou sa žalobkyňa domáhala preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovaného zo dňa 25.11.2019 č. Co-6/2017-Ha-2, z dôvodu oneskoreného podania žaloby.

2. Z odôvodnenia uvedeného rozhodnutia vyplýva, že krajský súd mal preukázané, že žalobcovia v 1. a 2. rade sa správnu žalobou zo dňa 16. 11. 2020 domáhali preskúmania zákonnosti a následne zrušenia rozhodnutia žalovaného č. Co-6/2017-Ha-2, zo dňa 25.11.2019 a vrátenie veci mu na ďalšie konanie. Napadnutým rozhodnutím žalovaný ako odvolací správny orgán na základe odvolania R. F., (právnej predchodkyne žalobcov 1. a 2. rade) preskúmal rozhodnutie Okresného úradu Martin, katastrálny odbor, č. C 143/2016 zo dňa 15. 03. 2017 o zmene údajov schváleného ROEP v katastrálnom území X. a podľa § 59 ods.2 správneho poriadku v spojení s § 7 ods.6 zákona č. 180/1995 Z.z. prvostupňové správne rozhodnutie v jeho vo výrokovvej časti zmenil. Krajský súd mal

d'alej preukázané, že rozhodnutie žalovaného správneho orgánu zo dňa 25.11.2019 bolo žalobkyni v 2. rade doručené dňa 31. 08. 2020 a žalobkyňa v 2. rade žalobu podala dňa 16. 11. 2020.

3.Správny súd poukazuje na to, že v zmysle § 69 ods. 4 SSP lehota určená podľa mesiacov sa končí uplynutím toho dňa, ktorý svojím pomenovaním alebo číselným označením zodpovedá dňu, v ktorom sa stala udalosť určujúca začiatok lehoty, konštatoval, že v posudzovanom prípade dňom, v ktorom sa stala udalosť určujúca začiatok lehoty, t.j. dňom kedy bolo napadnuté rozhodnutie žalobkyni v 2. rade, ako právnej nástupkyni po poručiiteľke R. F. doručené, bol 31. 08. 2020 a posledný deň dvojmesačnej lehoty pripadol na 31.10. 2020 (sobota), lehota na podanie správnej žaloby uplynula dňa 02. 11. 2020 (§ 69 ods. 4, 5 SSP , pondelok - pracovný deň). Žalobkyňa v 2. rade podala žalobu dňa 16. 11. 2020, čím lehotu ustanovenú Správnym súdnym poriadkom na podanie správnej žaloby zmeškala. V danej súvislosti správny súd poukázal na právnu vetu uvedenú v Zbierke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky 1/2009, R 8/2019, vyplývajúca z rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Sžfk/35/2017. Vzhľadom na uvedené skutočnosti, keďže žalobkyňa v 2. rade nesplnila procesnú podmienku podania správnej žaloby v lehote a tento nedostatok nemožno odstrániť, správny súd správnu žalobu podľa § 198 ods.1, písm. d/ SSP odmietol. O náhrade trov konania správny súd rozhodol podľa § 170 písm. a/ SSP z dôvodu, že žaloba bola odmietnutá.

4.Proti uvedenému rozhodnutiu krajského súdu podal žalobca 1/ v zákonnej lehote kasačnú sťažnosť. Žalobca 1/ v dôvodoch kasačnej sťažnosti uviedol, že žalobkyňa v 2/ zomrela pred vydaním napadnutého rozhodnutia správneho súdu dňa 8.9.2022. Navrhoval napadnuté rozhodnutie správneho súdu zrušiť a vo veci pokračovať s dedičmi po žalobkyne v 2/.

5.Najvyšší správny súd Slovenskej republiky ako súd kasačný (§ 11 písm. h/ SSP) v spojení s § 438 ods. 2 SSP) preskúmal napadnuté rozhodnutie správneho súdu, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo (§ 453 ods. 2 SSP), kasačnú sťažnosť žalobcu 1/ prejednal bez nariadenia pojednávania (§ 455 SSP), a dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie správneho súdu je potrebné zrušiť.

6.Predmetom prieskumného konania na kasačnom súde bolo uznesenie Krajského súdu v Žiline č. k. 30S 169/2020-199 zo dňa 26. októbra 2022, ktorým správny súd podľa § 198 ods.1, písm. d/ SSP žalobu, podanú žalobkyňou v rade 2/, odmietol. Predmetom prieskumného súdneho konania bolo preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. Co-6/2017-Ha-2, zo dňa 25.11.2019, ktorým žalovaný ako odvolací správny orgán na základe odvolania R. F., (právnej predchodkyne žalobcov 1. a 2. rade) podľa § 59 ods.2 správneho poriadku v spojení s § 7 ods.6 zákona č. 180/1995 Z.z. prvostupňové správne rozhodnutie Okresného úradu Martin, katastrálny odbor, č. C 143/2016 zo dňa 15. 03. 2017 o zmene údajov schváleného ROEP v katastrálnom území X. v jeho vo výrokovej časti zmenil.

7. Kasačný súd z predloženého spisového materiálu krajského súdu zistil, že žalobkyňa 2/ zomrela dňa 8.9.2022. Okresný súd Bratislava II. uznesením sp.zn. 38D/708/2022, Dnot 106/2022 zo dňa 4.4.2023 potvrdil, že dedičstvo po poručiiteľke W. F., O.. XX.X.XXXX, zomrelej Y. X.X.XXXX (žalobkyňa 2/), nadobúda jediný dedič C.. X. F.Š., O.. XX.X.XXXX, V. V. - E. Ľ. XXXX/X (žalobca 1/).

8. Účastníkmi konania sú žalobca, žalovaný a ďalší účastníci, ak tento zákon neustanovuje inak.(§ 32 ods.1 SSP) Procesnú subjektivitu má ten, kto má spôsobilosť mať práva a povinnosti, orgán verejnej správy a ten, komu ju zákon priznáva. Účastník konania môže pred správnym súdom konať samostatne v rozsahu, v akom má spôsobilosť na právne úkony. Procesnú spôsobilosť v plnom rozsahu má aj orgán verejnej správy. (§ 35 ods.1, 2 SSP) V zmysle § 7 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka (OZ) spôsobilosť fyzickej osoby mať práva a povinnosti vzniká narodením. Smrťou táto spôsobilosť zanikne. Ak tento zákon neustanovuje inak, použijú sa na konanie pred správnym súdom primerane ustanovenia prvej a druhej časti Civilného sporového poriadku okrem ustanovení o intervencii. Ak niektorá otázka nie je riešená ani v Civilnom sporovom poriadku, správny súd postupuje primerane podľa základných princípov konania tak, aby sa naplnil účel správneho súdnictva. (§ 25 SSP) Podľa § 63 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (CSP), ak strana zomrie počas konania skôr, ako sa konanie právoplatne skončí, súd posúdi podľa povahy sporu, či má konanie

zastaviť, alebo či v ňom môže pokračovať. V konaní súd pokračuje najmä vtedy, ak ide o majetkový spor. Súd rozhodne, že v konaní pokračuje s dedičmi strany, prípadne s tými, na ktorých podľa výsledku dedičského konania prešlo právo alebo povinnosť, o ktorú v konaní ide, a to len čo sa skončí konanie o dedičstve. Ak to povaha sporu pripúšťa, môže sa v konaní pokračovať aj pred skončením konania o dedičstve.

9. Procesná spôsobilosť účastníkov konania je jednou z podmienok konania, a preto správny súd kedykoľvek za konania prihliada na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať vo veci. V prípade zistenia prekážky postupu konania z dôvodu, že účastník konania stratí spôsobilosť byť účastníkom konania skôr, ako sa konanie právoplatne skončilo, správny súd podľa povahy veci posúdi, či má konanie zastaviť alebo prerušiť alebo či môže v ňom pokračovať a až na základe ustálenia záveru, že strata spôsobilosti byť účastníkom konania predstavuje taký nedostatok konania, ktorý nemožno odstrániť, konanie zastaví. Predpokladom ustálenia takéhoto záveru je objektívne zistenie vychádzajúc z predmetu konania, či práva a povinnosti resp. oprávnené záujmy neprešli smrťou účastníka konania na jeho právnych nástupcov.

10. Podľa ustanovenia § 460 Občianskeho zákonníka dedičstvo sa nadobúda smrťou poručiteľa. Dedenie je nadobudnutie dedičstva (majetku) dedičmi po smrti fyzickej osoby. Dedičia sú právnymi nástupcami po poručiťovi v tých veciach, ktoré smrťou poručiteľa nezanikajú. Spravidla na dedičov prechádzajú majetkové práva. Dedičstvo sa nadobúda ku dňu smrti poručiteľa. Definitívne sa táto skutočnosť - nadobudnutie majetku potvrdí rozhodnutím o dedičstve. Okamih smrti je dôležitý z hľadiska právneho nástupníctva, a to nielen z hľadiska nadobudnutia vlastníckych práv, ale aj iných práv či povinností. Smrť ako právna skutočnosť je významná nielen pre oblasť hmotnoprávných nárokov, ale aj pre oblasť procesnoprávneho postavenia. Dedičia ako právni nástupcovia teda vstupujú aj do konaní súdneho prieskumu, ktorých účastníkom bol poručiťel.

11. Zo skutkových zistení v danej veci vyplýva, že v priebehu súdneho prieskumu zákonnosti rozhodnutia žalovanej žalobkyňa 2/ zomrela dňa 8.9.2022, teda pred tým, ako správny súd vydal dňa 26.10.2022 rozhodnutie, ktorým odmietol žalobu podanú žalobcami v 1. a 2. rade vo vzťahu k žalobkyni v 2. rade.

12. Vychádzajúc zo skutkových zistení a ich právneho posúdenia kasačný súd konštatuje. Spôsobilosť žalobkyne 2/ ako fyzickej osoby mať práva a povinnosti a spôsobilosť vlastnými právnymi úkonmi nadobúdať práva a brať na seba povinnosti (procesná spôsobilosť) smrťou zanikla (§ 7, § 8 Občianskeho zákonníka). Vzhľadom k tomu, že predmetom preskúmaného súdneho konania v danej veci je preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovanej správneho orgánu, ktoré rozhodnutie podmieňovalo majetkové nároky zomrelej žalobkyne 2/, ktoré jej smrťou ako po poručiťke patria do dedičstva, do práv a povinností žalobkyne 2/ v dôsledku jej smrti na základe univerzálnej sukcesie vstúpili dedičia a to nielen do jej majetkových práv vyplývajúcich z hmotnoprávných predpisov, ale aj do jej práv vyplývajúcich z procesnoprávných predpisov, keďže ide o konanie, ktoré bolo začaté na základe aj jej žaloby. Majetkové práva po žalobkyni 2/ ako po poručiťke prešli na jediného dediča žalobcu 1/ potvrdené uznesením Okresného súdu Bratislava II. sp. zn. 38D/708/2022, Dnot 106/2022 zo dňa 4.4.2023 a tým na žalobcu 1/ prešli po nej aj procesné práva v preskúmanej veci.

13. Z uvedených dôvodov Najvyšší správny súd Slovenskej republiky napadnuté uznesenie správneho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie podľa § 462 ods.1 SSP.

14. Úlohou správneho súdu bude v ďalšom konaní postupovať v intenciách názoru kasačného súdu, preskúmať zákonnosť rozhodnutia žalovanej správneho orgánu a postup mu predchádzajúci, v konaní pokračovať s dedičom zomrelej žalobkyne 2/ a vo veci samej rozhodnúť, súčasne správny súd rozhodne o nároku na náhradu trov konania vrátane o náhrade trov kasačného konania v zmysle ust. § 467 ods.3 SSP.

Senát Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky v danej veci rozhodol pomerom hlasov 3:0.

Poučenie :

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.